

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)¹
OPIS PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Etyka lekarska	
0912/UTH/WNMinOZ/ST-NST/D05			Medical ethics	
Język wykładowy		Polski		
Rok akademicki		2022/2023		
Kierunek w zakresie		Lekarski		
Poziom studiów		Studia jednolite magisterskie		
Profil studiów		Ogólnoakademicki		
Forma studiów		Stacjonarne/Niestacjonarne		
Semestr/ semestry		III zimowy		
Przynależność do grupy zajęć		Moduł D: Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	15 h	1,5 ECTS
		Seminarium	15 h	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów ²	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		1 ECTS
	z dyscypliną ³	Nauki medyczne		1,5 ECTS
Forma nauczania ⁴		Tradycyjna: zajęcia w siedzibie Uczelni		
Wymagania wstępne		Realizacja efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych z poprzednich semestrów studiów.		
Jednostka prowadząca		Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Koordynator		Dr hab. n. hum. Zdzisław Jezierski, prof. UTH Rad.		
Adres strony internetowej pjo		https://wnminoz.uniwersytetradom.pl/		
Adres e-mail koordynatora		z.jezierski@uthrad.pl		

**EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA
EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Cel kształcenia:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie studentów z podstawami współczesnej etyki medycznej (bioetyki) oraz elementami prawa medycznego. 2. Zapoznanie studentów z etycznymi, społecznymi i prawnymi uwarunkowaniami wykonywania zawodu lekarza. 3. Nauczenie ich zasad komunikowania się z pacjentem i jego rodziną w atmosferze zaufania, z uwzględnieniem potrzeb pacjenta oraz przekazywania niekorzystnych informacji. 4. Uzyskanie kompetencji do kierowania się dobrem pacjenta, przestrzegania tajemnicy lekarskiej oraz praw pacjenta.
Treści programowe: Wykłady	<p>Wykłady: 15 h prowadzonych jako 7 wykładów po 2 h. oraz 1 w. - 1 h.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etyka: podstawowe dystynkcje pojęciowe. 2. Podstawowe pojęcia etyki oraz deontologii ogólnej i lekarskiej. 3. Kodeks etyki lekarskiej. Zbiór zasad etyczno-deontologicznych polskiego lekarza, Europejska Konwencja Bioetyczna. 4. Regulacje dotyczące etyki zawodowej lekarza w Polsce i na świecie. 5. Prawa pacjenta. Szczególne zasady praw osób małoletnich, niepełnosprawnych, ubezwłasnowolnionych. 6. Etyczne aspekty eksperymentów medycznych — eksperyment leczniczy i badawczy, etyczne zasady prowadzenia eksperymentu medycznego. 7. Regulacje dotyczące etyki zawodowej lekarza w Polsce i na świecie. 8. Tajemnica zawodowa w medycynie.
Treści programowe: Seminaria	<p>Seminaria: 15 h prowadzonych jako 7 spotkań po 2 h. oraz 1 spotkanie 1 h.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etyczne aspekty relacji lekarz-pacjent — autonomia i godność pacjenta, informacja i zgoda poinformowanego. 2. Tajemnica lekarska, lojalność wobec pacjenta, prawo lekarza do odmowy leczenia. 3. Problematyka śmierci: tradycyjna definicja śmierci, definicja śmierci mózgowej, śmierć organizmu a śmierć człowieka. 4. Etyczne aspekty pobierania tkanek i narządów do transplantacji. 5. Eutanazja i hospicja. 6. Etyczne aspekty walki z bólem. Etyczne aspekty leczenia paliatywnego. Leczenie hospicyjne z punktu widzenia etyki. 7. Etyczna problematyka związana z reanimacją i uporczywą terapią — wartość i jakość życia ludzkiego. Wskazania do reanimacji w świetle KEL, kryteria śmierci, pojęcie stanu terminalnego. Problem moralnego prawa odstąpienia od reanimacji i uporczywej terapii. 8. Podstawy prawne prowadzenia i udostępniania dokumentacji medycznej.
Metody dydaktyczne:⁶	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykład Wykład konwersatoryjny z wykorzystaniem technik multimedialnych, z elementami dyskusji. 2. Seminarium <ul style="list-style-type: none"> • Prezentacje multimedialne wybranych przez studentów zagadnień programowych oraz dyskusja nad nimi. • Aktywny udział studentów, odpowiadających na pytania prowadzącego zajęcia. 3. Praca samodzielna Studiowanie podstawowych aktów prawnych regulujących aspekty etyczne w medycynie.

<p>Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się:</p>	<p><i>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich wymaganych dla przedmiotu efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne z jego zaliczeniem i zdobyciem przez studenta przyporządkowanej przedmiotowi liczby punktów ECTS.</i></p> <p>1. Wykład</p> <p><i>Na ocenę z wykładu składa się ocena z: testu sprawdzającego efekty kształcenia w zakresie wiedzy (80%), aktywności na wykładach (20%).</i></p> <p>2. Seminarium</p> <p><i>Na ocenę składa się: ocena zakresu wiedzy i umiejętności z każdego tematu seminarium (80%), frekwencja na zajęciach (100%).</i></p> <p>3. Egzamin</p> <p><i>Przedmiot kończy się egzaminem ustnym. Uzyskanie oceny pozytywnej z seminariów w semestrze jest warunkiem koniecznym przystąpienia do egzaminu.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Egzamin polega na odpowiedzi ustnej na trzy wylosowane pytania z pośród 50 zagadnień wcześniej przekazanych studentom.</i> <i>Dla studentów, którzy uzyskali ocenę bardzo dobrą na zajęciach seminaryjnych, przewidywany jest termin zerowy.</i>
<p>Sposób obliczania oceny końcowej:</p>	<p><i>Sposób obliczenia oceny końcowej (dokładnej) z przedmiotu uwzględniający wszystkie jego formy określony został w Regulaminie studiów (§37-40). Ocena dokładna obliczana jest w systemie Wirtualnej Uczelni na podstawie ocen uzyskanych z poszczególnych form przedmiotu.</i></p> <p><i>Średnia ocen z egzaminu ustnego oraz zajęć seminaryjnych stanowi ocenę końcową z przedmiotu.</i></p>

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć ⁷				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU) i stopień osiągnięcia	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>Zna i rozumie główne pojęcia, teorie, zasady i reguły etyczne służące, jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych.</i>	<i>D.W16 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, kontrola udziału w zajęciach.</i>
W2	<i>Zna zasady altruizmu i odpowiedzialności klinicznej i ma świadomość zasad funkcjonowania zespołu terapeutycznego.</i>	<i>D.W16 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, kontrola udziału w zajęciach.</i>
W3	<i>Zna normy odnoszące się do praw pacjenta.</i>	<i>D.W17 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, kontrola udziału w zajęciach.</i>
W4	<i>Zna zasady pracy w grupie oraz -rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań lekarskich</i>	<i>D.W18 +++ D.W19 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, kontrola udziału w zajęciach.</i>
W5	<i>Zna prawa pacjenta</i>	<i>D.W17 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności Kontrola udziału w zajęciach.</i>
U1	<i>W działaniach zawodowych przestrzega wzorców etycznych. Rozumie i uzasadnia ponadczasowe lekarskie normy etyczne oraz stosuje wzory postępowania zawodowego i badawczego w medycynie.</i>	<i>D.U13 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, kontrola udziału w zajęciach.</i>
U2	<i>Posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów /aktualnych i normatywnych.</i>	<i>D.U14 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, kontrola udziału w zajęciach.</i>
U3	<i>Przestrzega praw pacjenta w tym: prawa do ochrony danych osobowych, do intymności, do informacji o stanie zdrowia, do wyrażenia świadomej zgody na leczenie lub odstąpienie od niego oraz do godnej śmierci.</i>	<i>D.U15 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, kontrola udziału w zajęciach.</i>
U4	<i>Wykazuje odpowiedzialność za podnoszenie swoich kwalifikacji i przekazywanie wiedzy innym.</i>	<i>D.U16 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, kontrola udziału w zajęciach.</i>
U5	<i>Umie informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań.</i>	<i>D.U6 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ocena aktywności, Kontrola udziału w zajęciach.</i>
K1	<i>Posiada świadomość własnych ograniczeń i umiejętność stałego dokształcania się.</i>	<i>K.K5 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ciągła obserwacja przez nauczyciela.</i>
K2	<i>Potrafi rozpoznawać etyczny wymiar decyzji medycznych i odróżniać aspekty faktualne od normatywnych;</i>	<i>K.K4 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ciągła obserwacja przez nauczyciela.</i>
K3	<i>Potrafi przekazywać informacje z zastosowaniem technik komunikacyjnych dostosowanych do różnych odbiorców.</i>	<i>K.K12 +++</i>	<i>Wykład Seminarium</i>	<i>Egzamin, Zaliczenie na ocenę</i>	<i>Ciągła obserwacja nauczyciela.</i>

Literatura i pomoce naukowe⁸

Literatura podstawowa

1. Łuków P., Pasierski T. 2013. *Etyka medyczna z elementami filozofii*. Warszawa: PZWL.
2. Basińska, Halasz J. 2014. *Etyka w medycynie wczoraj i dziś*. Warszawa: Impuls.
3. Brzeziński T. 2012. *Etyka lekarska*. Warszawa: PZWL. (dostępne w Internecie)
4. Szewczyk K. 2009. *Bioetyka. Pacjent w systemie opieki zdrowotnej*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Literatura uzupełniająca

1. Galewicz W. 2013. *Status ludzkiego zarodka a etyka badań biomedycznych*. Kraków: Wydawnictwo UJ.
2. Sytnik-Czetwertyński J. 2018, *Etos o filozofii i etyce - dla lekarzy*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]		
	Inne godz. Kontaktowe (IGK)	Praca własna studenta: zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach ⁹		-	15 h
Udział w seminarium			15 h
Udział w konsultacjach	5 h	-	-
Przygotowanie się do wykładów/ćwiczeń/seminariów/ Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	-	10 h	-
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	5 h/ 0,2 ECTS	10 h/ 0,3 ECTS	30 h/ 1,0 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	1,5 ECTS ¹⁰		

Informacje dodatkowe, uwagi

Z wykładowcą prowadzącym przedmiot można kontaktować się: z.jezierski@uthrad.pl